

ת"פ 11453/05/13 - מדינת ישראל נגד רויטל סלע

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 11453-05-13

08 אוקטובר 2015

לפני:

כב' השופט אורן שגב

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד חגית רונן

-

הנאשם:

רויטל סלע
ע"י ב"כ: עו"ד יניב דוד

החלטה

1. בפניי בקשת הנאשמת לביטול כתב האישום שהוגש כנגדה בגין העסקה שלא כדין לכאורה וללא ביטול רפואי של עובדת זרה, בניגוד לסעיפים 2(א)(1)(2) ו- 1ד, 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן - "חוק עובדים זרים").

2. לטענתה, נפל בכתב האישום פגם המצדיק את ביטולו, וזאת מחמת העובדה שהוגש בניגוד להנחיות הפנימיות לעניין הגשת כתבי אישום בעבירות מנהליות במקום קנס מנהלי מיום 18.05.08 (להלן - "ההנחיות").

3. וביתר פירוט:

(א) לא הוצג אישור מהממונה להגשת כתב אישום;

(ב) לנאשמת אין כל עבר פלילי;

(ג) טעמיו ונימוקיו של התובע להגשת כתב האישום לא נרשמו;

(ד) העובדת הזרה לא היתה בעלת היתר עבודה בתחום הסיעוד;

(ה) העסקתה היתה קצרה, כחודש ימים בלבד;

(ו) לא נטען כי קיימת פגיעה חמורה בזכויותיה של העובדת;

עמוד 1

(ז) אין המדובר במקרה של ריבוי עבירות מצדה של הנאשמת או בריבוי עובדים;

4. עוד הטעימה הנאשמת כי בהתאם לחוק העבירות המנהליות, התשמ"ו-1985 (להלן - "חוק העבירות המנהליות") דרך המלך היא הטלת קנס מנהלי ואילו הגשת כתב אישום הנה בבחינת חריג.
5. הנאשמת סמכה טענתה על פסיקת בית המשפט העליון בבג"ץ 93/06 ד.נ. כל גדר בע"מ ואח' נ' משרד התעשיה והמסחר והדגישה כי הגשת כתב האישום כנגד הנאשמת והחשש כי תורשע בפלילים מסיבה לה עגמת נפש, צער ואימה.
6. המאשימה התנגדה לבקשה והקדימה וטענה כי הגישה כתב אישום מתוקן, באופן שמועד העבירה שונה מ-13.02.12 ליום 26.05.11.
7. עוד טענה כי סעיף 15 לחוק העבירות המנהליות מאפשר לתובע להגיש כתב אישום יזום בעבירה מנהלית כשר נמצא כי הנסיבות מצדיקות זאת. לתגובתה צרפה את הנימוקים להגשת כתב האישום ואת אישור הממונה (נספחים א' ו- א'1 לתגובה).
8. המאשימה פרטה כי מדיניות התביעה הנה לשרש את התופעה של העסקת עובדים ללא היתר בעבודות משק בית וכי הגשתו עולה בקנה אחד עם ההנחיות, שכן העובדת לנה בביתה של הנאשמת במשך תקופת העסקתה, דבר המלמד על קביעות ורציפות בהעסקה וכן הועסקה בעבודות משק בית ועל כן, בהתאם לפרשנות התכליתית של סעיף 5 להנחיות, הכוונה היא למנוע העסקה בעבודות משק בית מכל סוג (ולאו דווקא כאו-פר או כמשרתת, כלשון ההנחיות).
9. העסקה ממושכת כאמור לעיל, מנויה כנסיבה מחמירה בהתאם לסעיף 5(ג)(6) להנחיות והיעדר עבר פלילי כשלעצמו, אינו מצדיק הימנעות מהגשת כתב אישום.
10. הנאשמת הגישה תשובה לתגובת המאשימה וטענה כי מחד גיסא נטען שהעובדת לא היתה בעלת אשרה בתחום הסיעוד, בעוד שמאידך גיסא, במזכר הנימוקים נרשם כי היא היתה בעלת אשרה כאמור.
11. מכאן, שהממונה אישרה את הגשת כתב האישום בסוברה, בטעות כי מדובר בעובדת בעלת אשרה עבודה בתחום הסיעוד.
12. הנאשמת שבה על טענתה כי אין המדובר בתקופת העסקה ממושכת שכן מדובר על כחודש ימים, והדבר עומד בסתירה להצהרת המאשימה בפרוטוקול הדיון בתיק ת"פ 59012-05-13, שם, שלאלת בית הדין, הוצהר כי כל העסקה מעל לחודש נחשבת להעסקה ממושכת.
13. מן המקובץ עולה, כי בהחלטת הממונה נפלה טעות שהובילה להגשת כתב האישום.

דין והכרעה

14. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות, ואלו הם טעמיי.

התשתית העיונית

15. הנחת היסוד היא כי ההחלטה להגיש כתב אישום חלף הטלת קנס מנהלי, מצויה במתחם שיקול הדעת של המאשימה ובית הדין לא ישים עצמו בנעלי הרשות שלה ניתנה הסמכות לפעול על פי דין, אלא מקום בו מוכח, כי שיקול הדעת לא הופעל כלל או הופעל בחוסר סבירות קיצוני, שרירות לב או בניגוד לכללי הצדק הטבעי [בג"צ 5699/07 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (26.02.08)].

16. חוק העבירות המנהליות, נועד להעמיד בידי רשויות האכיפה אמצעי נוסף, בצד הסמכות הרגילה שבידי התביעה ליזום הליכים פלילים, על מנת שיוכלו לפעול באופן יעיל מידתי ואפקטיבי לאכיפת החוק. המחוקק היה ער לכך, כי יתכנו מקרים בהם הקנס המנהלי לא יצור הרתעה מספקת או שלא יהיה מתאים מסיבה אחרת, ולפיכך, נקבע בסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות כי תובע יהיה מוסמך להגיש כתב אישום בגין עבירה שנקבעה כעבירה מנהלית - כאשר הנסיבות מצדיקות זאת ומשיקולים שירשמו.

17. בית המשפט העליון עמד על כך שפרשנות ראויה של הוראות חוק העבירות המנהליות מחייבת, כי בכל הנוגע לעבירה שנקבעה כעבירה מנהלית, דרך המלך תהיה - נקיטת הליך מנהלי, ואילו החלטה של תובע להגיש כתב אישום תהיה החריג לכלל [בג"צ 5537/91 אליהו אפרתי נ' כרמלה אוסטפלד, פ"ד מו(3) 501].

18. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה קובעות ביחס להגשת כתב אישום יזום, רשימה בלתי ממצה של שיקולים שיש בהם כדי להצדיק הגשת כתב אישום, והם כדלקמן (ר' סעיף 5.2.6 להנחיות):

"א. הטלת קנס מינהלי על אותו אדם אין בה משום גורם מרתיע במידה מספקת, כיוון שהוא חוזר ועובר עבירות מינהליות מאותו סוג חרף הקנסות המינהליים המוטלים עליו.

ב. אותו אדם לא שילם את הקנסות המינהליים שהוטלו עליו בעבר והיה צורך להפעיל הליכי גביית הקנסות שהוטלו עליו.

ג. נסיבות העבירה חמורות במיוחד."

העסקת עובדים זרים - מכת מדינה

19. התופעה של העסקת עובדים זרים בלא היתר בעבודות משק בית הפכה, למכת מדינה. עמד על כך בית המשפט העליון:

"ההשלכות השליליות של העסקת עובדים זרים הביאו לגיבוש מדיניות ממשלתית שתכליתה לצמצם את תופעת העובדים הזרים הנכנסים לישראל, ולהבטיח יציאת העובדים עם פקיעתו של ההיתר. ההתמודדות נעשתה בדרכים שונות ומגוונות. הוחמרו המגבלות על העסקת עובדים זרים; הוגברה האכיפה על יציאתם את הארץ; והותנו תנאים שמטרתם להחליש את המניעים של המעסיקים לבקש להעסיק עובדים זרים על חשבון עובדים מקומיים."

[בג"צ 9722/04 פולגת נ' מ"י (7.12.06)]

20. על רקע כל האמור לעיל, ובשים לתופעה ההולכת וגוברת של קליטת עובדים זרים בעבודה במשקי-בית, התגבשה המדיניות המחמירה של המאשימה אשר באה לידי ביטוי, בין היתר, בהגשת כתבי אישום יזומים נגד מעסיקים של

עובדים זרים במשק בית, חלף הטלת קנסות מנהליים.

21. למותר לציין, כי סמכות רשויות התביעה נתונה לביקורת שיפוטית של הערכאה הדיונית הדנה בתיק, בהתאם לכללים המקובלים במשפט המנהלי, ובענייננו, סבירות שיקול הדעת שהופעל במקרה זה [בג"צ 912/11 א.י.ל. סלע נ' מדינת ישראל דינים עליון 2011 (28) 700].

22. בית המשפט רשאי לבחון את סבירות החלטת המאשימה לבכר את המסלול הפלילי על פני המנהלי וזאת ע"י בחינת נימוקיה להגשת כתב אישום.

ומן הכלל אל הפרט

23. לאחר ששבתי ועיינתי בטענות הנאשמת, לא מצאתי כי בנסיבות העניין ההחלטה להגיש כתב אישום יזום כנגדה נגועה בחוסר סבירות קיצונית או עומדת בניגוד להנחיות הפנימיות, ואפרט.

24. כאמור, בהתאם לכתב האישום, העבירה המיוחסת לנאשמת הנה העסקה לכאורה של עובדת זרה בעבודות משק בית למשך כחודש ימים, אגב הלנתה בביתו ומבלי שהיה לה ביטוח רפואי תקף במועד הביקורת.

25. עמדת המאשימה מקובלת עלי, כי בנסיבות אלה, ההחלטה להגיש כתב אישום יזום, עולה בקנה אחד עם הנחיות היועמ"ש ובית דין זה דן, חדשות לבקרים, בכתבי אישום המוגשים בנסיבות דומות

26. להלן מספר דוגמאות של תיקים שנדונו בפני מותב זה:

(א) תיק הע"ז 50161-03-14 העסקה שלא כדין + היעדר ביטוח רפואי למשך 9 ימים;

(ב) תיק הע"ז 41055-07-13 העסקה שלא כדין + היעדר ביטוח רפואי למשך 10 ימים;

(ג) תיק הע"ז 7456-08-13 העסקה שלא כדין + היעדר ביטוח רפואי למשך 3 שבועות;

(ד) תיק הע"ז 7824-02-14 - העסקה שלא כדין + היעדר ביטוח רפואי למשך 1 חודש;

(ה) תיק הע"ז 24712-07-13 העסקה שלא כדין + היעדר ביטוח רפואי למשך 1 חודש;

(ו) תיק הע"ז 24402-02-12 העסקה שלא כדין למשך 1 חודש;

(ז) תיק הע"ז 49308-03-13 העסקה שלא כדין + היעדר ביטוח רפואי + הלנת העובדת למשך 1.5 חודש;

27. הנה כי כן, מנתונים אלה עולה, כי מדיניות המאשימה היא אכן להגיש כתבי אישום שעה שמדובר בתקופת העסקה של כחודש ימים ולכן אין בידי לקבל כי הממונה הוטעתה ואישרה הגשת כתב אישום רק מן הטעם שסברה כי מדובר בעובדת שנכנסה לישראל באשרת סיעוד.

28. כאמור הלנתה של העובדת מלמדת כי מדובר לכאורה בהעסקה רצופה ולא אקראית, ולפיכך, במסגרת שיקול הדעת המוקנה למאשימה במסגרת סעיף 15 לחוק העבירות המנהליות, לא מצאתי כי החלטה בתיק זה נתקבלה תוך חריגה מההנחיות הפנימיות, באופן שמצדיק את ביטולו של כתב האישום.

29. למותר לציין, כי אחדים מהטיעונים שהועלו ע"י הנאשמת, בעיקר אלה הנוגעים לנסיבותיה האישיות, יילקחו בחשבון במסגרת הטיעונים לעונש, ככל שהיא תורשע בדין.

30. לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

31. המזכירות תקבע את התיק להקראה בפניי בהקדם האפשרי.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תשע"ו, (08 אוקטובר 2015), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.